

Luonnon terveyshyödyt osaksi arkea – rahoitushaun info

Laura Järvinen & Marja Järvenpää

22.4. & 24.4.2025

Infon agenda

- Rahoitushaun taustaa, Marja Järvenpää
- Rahoitushaun esittely, Laura Järvinen
- Kysymyksiä rahoitushakuun liittyen

Info tallennetaan, jotta voimme lisätä esitetyt kysymykset ja vastaukset kysymyksiä ja vastauksia -artikkeliin, joka julkaistaan sitra.fi:ssä. Tallennetta ei julkaista.

Infoon osallistuvat Sitrasta myös Vilma Turkki ja Vesa-Matti Lahti kestävyysohjelmasta sekä Eija Hurjanen hallinnosta

Tarvitsemme uusia kustannustehokkaita ratkaisuja terveyden ja hyvinvoinnin haasteisiin

- Suomalaisten kunto sekä työ- ja toimintakyky ovat heikentyneet. Masennushäiriöistä on tullut merkittävä kansanterveysongelma ja tärkeimpiä työkyvyttömyyseläkkeen syitä.
- Liian vähäisen fyysisen aktiivisuuden kustannukset ovat yli 3 miljardia euroa vuodessa terveydenhuollon suorissa kustannuksissa sekä menetetyssä työpanoksessa.
- Immuunivälitteiset sairaudet ovat yleistyneet.
- Julkisen talouden kestävyysshaaste on vakava: valtiontalouden alijäämä on vuoden 2025 budjettiesityksessä noin 12 miljardia euroa. Vuonna 2025 hyvinvointialueiden valtionrahoitus on noin 26 miljardia euroa. Sotekulut alkavat muodostaa 30 % valtion budjetista.

Luonto on lääke moneen vaivaan

- Sitran rahoittamassa [Luken ja THL:n raportissa](#) koottiin yhteen ajantasaisin tieteellinen tieto luontoympäristöjen terveyshyödyistä Suomen oloissa ja laskettiin ensimmäistä kertaa terveyshyötyjen taloudellinen merkitys muutaman esimerkkisairaudesta osalta.
- Selvityksen mukaan luonnon terveyshyödyt ja niiden tuottamat taloudelliset hyödyt ovat mittavat.
- Raportissa suositeltiin perustettavaksi Suomeen kansallinen luontoterveysohjelma, joka toisi luonnon terveyshyödyt osaksi ihmisten arkea ja sotesektorin toimintaa.

Mikä on kansallinen luontoterveysohjelma?

- Tavoite: Kroonisten kansansairauksien taakan vähentäminen luontoaltistusta vahvistamalla.
- Miten: Tuodaan luonto osaksi ihmisten arkea ja sotesektorin toimintaa.
- Painopisteet: Toimet kunnissa, toimet sosiaali- ja terveyssektorilla sekä viestintä.

Luonnon terveyshyödyt osaksi arkea – rahoitushaku

Luonnon terveyshyödyt osaksi arkea - rahoitushaku

- Etsimme kustannustehokkaita hankkeita, jotka pystyvät vakiinnuttamaan luonnon terveyshyödyt vaikuttavasti käyttöön
- Haku auki 14.4.-21.5. klo 12:00
- Hankkeiden toteutus voi alkaa kesällä
- Hankkeiden tulee olla toteutettuna ja raportoituna Sitralle 31.8.2026 mennessä

Millaisia hankkeita haemme?

- Etsimme rahoitettavaksi hankkeita, jotka tuovat luonnon terveyshyödyt kiinteäksi osaksi arkea
 - lasten luontoaltistuksen lisäämiseen päiväkodeissa, kouluissa ja muissa lasten arkiympäristöissä
 - luontoaltistuksen lisäämiseen erilaisissa hoivaympäristöissä (hoivakodit, vuodeosastot, kuntoutuslaitokset jne.)
 - luonnon terveyshyötyjen käyttämiseen työikäisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.
- Rahoitettavien hankkeiden tulee olla kustannustehokkaita ja vakiinnuttaa luonnon terveyshyötyjä vaikuttavalla tavalla
- Hankkeiden lopputulosten tulee olla muiden hyödynnettävissä
- Arvioinnissa kiinnitämme erityistä huomiota siihen, millaisia pysyviä toimintatapoja tai jatkuvaa toimintaa hankkeesta syntyy

Millaisia hankkeita emme hae?

- Emme kuitenkaan ensisijaisesti myönnä rahoitusta hankkeille, joissa:
 - jatketaan olemassa olevaa toimintaa sellaisenaan
 - tehdään yhden toimijan toteuttamaa pientä kokeilua, joka vaikuttaa vain pieneen joukkoon ihmisiä
 - toteutetaan pilotteja, joilla ei ole uskottavia edellytyksiä vakiinnuttaa toimintaansa tai levitä laajemmalle pilotin jälkeen
 - toteutetaan viestintäkampanjoita
 - tehdään yritysten tuotekehitystä

Rahoitus

- Rahoitushaun suuruus yhteensä enintään 400 000 euroa
- Kullekin hankkeelle myönnettävän rahoituksen osuus kokonaissummasta voi vaihdella hankkeittain
- Yhdelle hankkeelle myönnämme enintään 150 000 euroa
- Tavoittelemme vaikuttavien hankkeiden kokonaisuutta, jossa voi olla kooltaan eri suuruisia hankkeita
- Emme edellytä hakijoilta omarahoitusosuutta, mutta sellainen voidaan katsoa hakijan eduksi
- Hakijalla voi olla rahoitusta myös muista lähteistä

Hankkeen kustannusarvion laatiminen ja kustannusten raportointi

- Hankkeen kustannusarvioon lasketaan mukaan kaikki hankkeesta sen toteuttajalle syntyvät kustannukset. Esimerkiksi:
 - Palkkakulut
 - Hankinnat, matkustus ym.
- Välilliset kustannukset, eli henkilösivukulut ja mahdolliset yleiskulut, kohdistetaan hankkeelle prosenttiosuuksina noudattaen hakijan organisaatiossa yleisesti käytettäviä periaatteita. Prosenttiosuudet kirjataan hankkeen kustannusarvioon.
- Mahdollinen omarahoitus tai muu rahoitus hankkeelle merkitään rahoitussuunnitelmaan.
- Hankkeen kustannuksia tulee seurata rahoituksen saajan kirjanpidossa erillisenä. Kaikki kustannukset raportoidaan hankkeen toteuduttua Sitralle. Raportoitavien kustannusten tulee olla todellisia, eli rahoituksen saajan kirjanpitoon kirjattuja hankkeelle kohdistettuja kustannuksia.

Ks. tarkemmin Sitran rahoituksen käyttöehdot

Kuka voi hakea rahoitusta?

- Hakijan on oltava kotimainen oikeushenkilö eli rekisteröity organisaatio, jolla on y-tunnus
- Rahoitusta voivat hakea julkisen hallinnon toimijat, järjestöt, yhdistykset, yritykset, oppilaitokset ja tutkimuslaitokset
- Edellä kuvatut organisaatiot voivat hakea rahoitusta myös yhdessä (konsortio), mutta tällöin Sitra tekee erillisen rahoituspäätöksen ja rahoitussopimuksen kunkin rahoitusta hakevan organisaation kanssa
- Yksityishenkilöt eivät voi osallistua rahoitushakuun
- Kukin hakija voi jättää yhden hakemuksen

Miten ja missä voi hakea?

- Rahoitusta haetaan täyttämällä ja lähettämällä hakulomake Sitran sähköisessä asiointipalvelussa
- Hakija syöttää tiedot hakulomakkeelle, lisäksi sähköiseen asiointipalveluun ladataan hankesuunnitelma ja mahdolliset muut liitteet
- Hankesuunnitelmassa noudatetaan Sitran hankesuunnitelman mallipohjaa
- Huomioimme rahoitushaussa vain sähköisen asiointipalvelun kautta jätetyt hakemukset
- Hakemus liitteineen tulee tehdä suomeksi
- Hakemukset tulee jättää viimeistään 21.5.2025 klo 12.00
- Hakija saa täydentää hakemustaan ennen hakuajan päättymistä niin kauan kuin hakemus on tallennettu sähköiselle alustalle luonnoksena. Kun hakulomake on lähetetty, sitä ei voi enää muokata.

Dokumentit, joihin hakijan kannattaa perehtyä

- [Rahoitussopimusluonnos](#) (pdf)
 - o Ennen rahoituksen maksamista tehdään Sitran rahoitussopimusluonnoksen pohjalta rahoitussopimus Sitran ja rahoituksen saajan välille. Rahoitussopimus täydennetään Sitran toimesta ja se allekirjoitetaan sähköisesti.
- [Rahoituksen käyttöehdot](#) (pdf)
 - o Sitran rahoituksella voidaan kattaa ainoastaan sellaisia hankekustannuksia, jotka on määritelty Sitran rahoituksen käyttöehdoissa
 - o Sitra ei korvaa hakijalle mitään hakukuluja eikä rahoitukseen liittyen mitään muita kuluja
- [Hankesuunnitelmapohja](#) (word)
 - o Hankesuunnitelman enimmäispituus on viisi (5) sivua
 - o Hankesuunnitelmassa on otsikoiden alla apukysymyksiä, joita hakija voi tarpeen mukaan käyttää
- [Kustannusraportointilomake](#) (excel)
 - o Yksittäisen hakijan ei tarvitse käyttää kustannusraportointilomaketta, vaan täyttää hankkeen kustannusarvio sähköisessä asiointipalvelussa
 - o Konsortion jäsenet täyttävät kukin oman kustannusraportointilomakkeensa

Rahoituksen myöntämisen edellytykset

- Hakuilmoituksen mukaisen rahoitushakemuksen toimittaminen liitteineen 21.5.klo 12.00 mennessä Sitran sähköiseen asiointipalveluun
- Sitran rahoituksen käyttöehtojen ja rahoitussopimuksen hyväksyminen
 - Tutustu em. dokumentteihin hakusivulla!
- Ennen kuin rahoitus voidaan maksaa, tehdään ja allekirjoitetaan rahoituksensaajan ja Sitran välinen rahoitussopimus
- Rahoitushaun ja myönteisen rahoituspäätöksen perusteella myönnettävällä rahoituksella voidaan kattaa ainoastaan kustannuksia, jotka noudattavat Sitran rahoituksen käyttöehtoja.
- Sitra ei korvaa hakijalle hakemisesta aiheutuneita kuluja
- Sitra toimii rahoittajana
 - Hakemukset, joiden perusteella Sitra ostaisi tai hankkisi palveluita, hylätään

Valintakriteerit (1/2)

- Vaikuttavuus: Hankkeessa on tunnistettu selkeä ratkaisu, jolla luonnon terveyshyötyjä voidaan vakiinnuttaa käyttöön arjessa, ja suunnitelmassa on kuvattu konkreettiset toimet, joilla tähän päästään.
- Kohderyhmät: Hankesuunnitelmassa on tunnistettu kohderyhmä tai kohderyhmiä, joiden terveyttä ja hyvinvointia hanke edistää.
- Toteutettavuus: Hankesuunnitelma on selkeä ja realistinen suhteessa Sitran panokseen ja hakijan omiin resursseihin, ja toteuttaja on merkityksellinen toimija suhteessa hankkeen tavoitteisiin (mm. riittävä osaaminen ja verkostot).

Valintakriteerit (2/2)

- Omistajuus ja jatkuvuus: Sitran rahoittama hanke linkittyy toimijan omiin tavoitteisiin, ja toimijalla on intressi huomioida luontoterveyteen liittyviä kysymyksiä toiminnassaan myös hankkeen päättymisen jälkeen. Hakija kuvaa uskottavasti sitä, miten opit vakiinnutetaan. Hakijan omarahoitusosuus voidaan katsoa hakijan eduksi.
- Motivaatio oppien jakamiseen: Hankesuunnitelmassa osoitetaan, millä tavalla hankkeen aikana syntyneitä ratkaisuja ja käytäntöjä hyödynnetään ja vakiinnutetaan laajemmin ja siihen on varattu työpanosta.

Miten valinta etenee?

- Valinnat tekevät Sitran asiantuntijat, Sitra voi käyttää hakemusten arvioinnin tukena myös organisaation ulkopuolisia asiantuntijoita
- Sitra varaa oikeuden kysyä lisätietoa sähköpostitse ja ehdottaa hakijalle arviointiprosessin aikana hankkeen muokkaamista
- Sitra tekee valinnat sopimusneuvotteluihin etenevistä hankkeista viimeistään 5.6.2025
- Niille, jotka eivät etene sopimusneuvotteluun tulee sähköpostilla tieto kesäkuun alkupuoliskolla
- Sitran rahoituspäätöksistä ei ole valitusoikeutta

Tärkeitä päivämääriä

28.4. klo 12:00 mennessä tulee jättää hakuun liittyvät kirjalliset kysymykset

5.5. viimeistään vastaukset kirjallisiin kysymyksiin julki rahoitushaun sivuilla sitra.fi:ssä

21.5. klo 12.00 Rahoitushaku päättyy. Hakemukset liitteineen tulee olla lähettyinä sähköisessä asiointipalvelussa

5.6. viimeistään Sitra ilmoittaa niille hakijoille, jotka etenevät sopimusneuvotteluun

25.6. mennessä rahoituspäätökset ja rahoitussopimukset valmiiksi rahoituksen saajien kanssa

Kiitos osallistumisesta

- Julkaisemme vastaukset kysymyksiin viimeistään 5.5. rahoitushaun sivulle <https://www.sitra.fi/hankkeet/rahoitus-haku-luonnon-terveyshyodyt-osaksi-suomalaisten-arkea/>

**TEKOJA
TULEVAI-
SUUDELLE**